

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

9 november 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE
HERVORMING EN AMBTENARENZAKEN

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de ruimtelijke spreiding van de Vlaamse administratie

Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

Dinsdag 9 november 1999

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.44 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de ruimtelijke spreiding van de Vlaamse administratie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de ruimtelijke spreiding van de Vlaamse administratie.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou graag een bescheiden vraag stellen over een onderwerp dat zeker onze aandacht verdient, namelijk de mogelijkheden om tot een ruimtelijke spreiding van de Vlaamse administratie te komen.

Ik ben een beetje getroffen door een studie van het BIVV, waarin een betere spreiding van de administratieve centra over het grondgebied wordt beschouwd als een element dat kan bijdragen tot het verminderen van het fileprobleem. Ik hoef hier geen uitgebreid pleidooi te houden wat het fileprobleem zelf betreft, zeker niet wat betreft het traject dat wij, mijnheer de minister, moeten afleggen. Elke oplossing zou in dit verband zeer welkom zijn.

Er is op dit moment een tegenovergestelde tendens bij zowel de privé-sector als de overheid, waarbij administratieve diensten vooral in Antwerpen en in Brussel worden geconcentreerd. Ik heb vandaag nog gelezen dat er 800.000 pendelaars zijn. Die

centra worden bijgevolg steeds moeilijker bereikbaar.

Volgens het BIVV zou een betere spreiding, een betere lokalisatie van woon- en werkcentra en een optimaler gebruik van de wegeninfrastructuur tot gevolg hebben. Het is duidelijk weinig zinvol om in steeds meer wegeninfrastructuur te voorzien en om misschien zelfs teveel op het openbaar vervoer te rekenen. Zelfs deze inspanningen zijn ontoereikend om het fileprobleem op te lossen. Ik zou bij wijze van voorbeeld naar de Nederlandse situatie willen verwijzen. Hier heeft men bij een aantal provincies en regio's voor deconcentratie en decentralisatie gekozen. Nederlands Limburg is hiervan een goed voorbeeld. Dit is op een bepaald moment ook vanuit een reconversieopdracht gebeurd.

Het BIVV geeft, naast de dichter bij Brussel gelegen steden Aalst en Leuven, Limburg aan als een mogelijk gebied voor een verdere deconcentratie van diensten.

Ik kan u niet vragen dat de bank- of verzekeringssectoren, die vandaag veel personeelsleden in heel weinig centra samenbrengen, een inspanning zouden leveren. Ik kan ook niet vragen dat u overheidsbedrijven zoals De Post tot een dergelijke deconcentratie brengt. Ik kan misschien wel peilen naar de mogelijkheden om tot een dergelijke deconcentratie te komen voor de Vlaamse administratie.

Ik herinner mij dat wij tijdens mijn eerste weken in de voorlaatste zittingsperiode in het Vlaams Parlement dezelfde discussie hebben gevoerd. De heer De Batselier was op dat ogenblik de bevoegde minister. Het ging toen over het Instituut voor Natuurbehoud in Limburg. Ook dit is opgeslorpt door de beweging in de richting van de hoofdstad. Ik heb sindsdien ook geen verdere aanzetten tot deconcentratie gezien.

Schuermans

Mijnheer de minister, ik vraag me af of u zich kunt aansluiten bij de motivatie van het BIVV dat stelt dat men vaak tot concentratie komt omwille van de functionaliteit. Het is misschien functioneler om veel mensen op een beperkt gebied samen te brengen. Net zoals in de economie moet hier echter op de wet op de afnemende meeropbrengsten bij schaalvergroting worden gewezen. Dit leidt tot een verlies aan service en kwaliteit.

Het hiermee verbonden mobiliteitsvraagstuk pleit zeker ook voor het afremmen van deze concentratie en voor een verdere zoektocht naar een functionele deconcentratie.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de moeilijkheden van de provincie Limburg betreft, moet u weten dat ik elke dag via Luik naar Brussel kom via een drievaksrijweg met bijna geen verkeer.

Mijnheer Schuermans, ik betreur dat u zich als parlementslid op een Belgisch instituut beroept om totaal onjuiste gegevens de wereld in te sturen. U weet dat deze problematiek niet nieuw is en dat de Vlaamse overheid doorheen verschillende regeringen een tweesporenbeleid heeft gevoerd.

Er is enerzijds gekozen voor een concentratie van onze diensten in enkele grote overheidsgebouwen te Brussel, omwille van de herkenbare aanwezigheid in de hoofdstad van Vlaanderen. Anderzijds is er een duidelijke aanwezigheid in de provincies. Die is destijds, op het einde van de jaren tachtig, op een studie van Mens en Ruimte gebaseerd. Toenmalige minister Geens heeft die studie als strategisch plan gebruikt. Op basis hiervan heeft hij besloten om de door de Vlaamse administratie opgetrokken gebouwen te plaatsen waar ze nu staan. Die politiek heeft in mijn ogen tot een vrij evenwichtig geheel geleid.

Ik heb de euvele moed gehad, mijnheer de voorzitter, om wat cijfermateriaal mee te brengen. Op dit ogenblik zijn op een totaal van 11.419 ambtenaren in de provincie Antwerpen 1935 ambtenaren tewerkgesteld, in de provincie West-Vlaanderen 1770, in Oost-Vlaanderen 1253, in Vlaams-Brabant 614, in Brussel 4904, in Limburg 698 en 98 in het buitenland.

In de gemeente Oostende gaat het om een zeshonderdtal mensen. Het gaat hier voornamelijk om

loodsen en om de verschillende ondersteunende diensten voor de havenexploitatie die daar hun vestigingsplaats hebben. Ook in Antwerpen speelt de haven een belangrijke rol.

Men mag zeker niet stellen dat de Vlaamse administratie een overdreven concentratie in Brussel en in Antwerpen kent. Het BIVV stelt dit wel. Dit is een onjuiste weergave van de feiten. De cijfers die ik u geef zijn mijns inziens duidelijk. De destijds gemaakte keuze is ook politiek gemotiveerd : het is een goede zaak dat onze centrale administratie zichtbaar aanwezig is in Brussel. Ik denk niet dat uw vraag dit wou betwisten.

Er zijn evenwel nog enkele andere elementen van belang. Op dit ogenblik lopen in een experimentele fase de voorbereidingen van een aantal projecten inzake anders werken. Naast het telehuiswerken zal ook het gebruik van de satellietkantoren worden aangemoedigd. Wij denken dat ook hierdoor een verschuiving naar de provincies zal plaatsvinden. Een belangrijke stap uit het recente verleden is de uitbouw van de werkstations onderwijs in de provincies. Dit is een belangrijke deconcentratiebeweging, die ook vanuit het mobiliteitsopgelpunt is doorgevoerd.

Ik wil tevens wijzen op een ander belangrijk mobiliteitsgegeven. In 1994 heb ik als minister van Verkeer een onderzoek laten uitvoeren naar het woonwerkverkeer van de Vlaamse ambtenaren die in de WTC3-toren en in het Boudewijngebouw waren tewerkgesteld. Hieruit bleek toen dat slechts 22,3 procent van de in deze gebouwen tewerkgestelde ambtenaren met de wagen naar Brussel komt en dit dan nog in een gespreide slagorde. Indien men dit even uitrekent, komt men ternauwernood aan 1000 Vlaamse ambtenaren die met de wagen naar Brussel komen.

We hebben de nieuwe gebouwen doelbewust vlakbij de stations geplaatst. De recente maatregelen tonen aan dat nu meer ambtenaren gebruikmaken van het openbaar vervoer dan in 1994. Ik denk dat de strategie die door opeenvolgende Vlaamse regeringen over alle partijpolitieke grenzen heen is gevoerd vanuit een strategische visie is gegroeid en consequent is doorgevoerd. Dit is in mijn ogen de goede politiek gebleken.

Ik ben het er uiteraard mee eens dat we voor het oplossen van de mobiliteitsproblemen een totaalpakket van maatregelen moeten nemen. We moeten zeker onderzoeken – wat ik als bevoegd minister ook zal doen – hoe wij een aantal verplaatsingen kunnen voorkomen, verspreiden en nog meer

Sauwens

met het openbaar vervoer laten gebeuren. 70 procent van de ambtenaren kwam in 1994 met de trein, 5 procent nam de bus of de tram en slechts 22 procent nam de wagen. Het gaat echter om een totaalpakket van maatregelen. Dit is een prioriteit voor deze regering.

Ik wil echter aan de hand van de juiste cijfers de verkeerde indruk ontwrichten dat Vlaanderen al zijn diensten in Brussel concentreert. Dit is zeker niet het geval. We hebben trouwens destijds, toen ik minister van Verkeer was, besloten om de zetel van de Vlaamse Vervoermaatschappij niet in Brussel onder te brengen, terwijl het gebouw van de vroegere NMVB hier wel stond. Ik heb een poging gedaan om dit naar Hasselt over te brengen, maar daar gingen bepaalde mensen niet mee akkoord. Het is uiteindelijk in Mechelen terechtgekomen.

Ik denk dat wij een aantal steden in het centrum van het land moeten durven gebruiken. Het is duidelijk dat de nieuwe communicatiemiddelen een goede samenwerking ook mogelijk maken zonder

dat iedereen zich binnen dezelfde vierkante kilometers bevindt.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil u bedanken voor uw antwoord, mijnheer de minister. Het was tenslotte een vraag om uitleg, geen interpellatie.

Ik zal ook niet nalaten om het BIVV met deze gegevens te confronteren en zodoende aan te tonen dat de Vlaamse administratie een goede leerling is geweest. Men heeft het Waals Gewest een voorbeeldfunctie toegekend, maar het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap kunnen die functie dus ook vervullen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.57 uur.*
